

Aftale
mellem
regeringen og socialdemokratiet
om den fremtidige eludbygning og om en
forstærket indsats på energibesparelsesområdet

Regeringen og socialdemokratiet har drøftet retningslinierne for udbygningen af Danmarks elproduktionskapacitet.

Parterne er enige om nødvendigheden af at gennemføre en eludbygning, der sikrer, at Danmark også i fremtiden råder over et tilstrækkeligt og velfungerende elsystem. Parterne er endvidere enige om, at udviklingen i elforbruget sammenholdt med behovet for fornyelse af produktionskapaciteten viser, at der selv med en forstærket elbesparelsesindsats inden for en kortere årrække må sikres en væsentlig tilgang af ny elproduktionskapacitet.

I forbindelse med tidligere overvejelser om udbygning med decentrale kraftvarmeværker fastslog energiministeriet i 1981, at en decentral kraftvarmeudbygning - bortset fra enkelte eksperimentelle værker - ikke bør finde sted, før der er behov for yderligere elproduktionskapacitet.

På baggrund af, at det nu må konstateres, at der i de kommende år er behov for godkendelse af en væsentlig eludbygning (skønsmæssigt omkring 1.000 MW i løbet af 1980'erne), er der således i dag grundlag for at tage stilling til udbygningen med decentrale kraftvarmeværker som led i den almindelige eludbygning.

Efter kraftvarmegruppens 1. delrapport er der gode muligheder for at indpasse mindre decentrale kraftvarmeværker i det samlede elsystem. Under de i rapporten angivne forudsætninger er der mulighed for at etablere decentrale kraftvarmeværker med en samlet eleffekt på indtil 450 MW, fordelt med 300 MW i ELSAM's område og 150 MW i ELKRAFT's område, idet dog kraftvarmegruppen vurderer de realistiske muligheder som væsentligt mindre.

Kombineret produktion af elektricitet og varme indebærer en bedre brændselsudnyttelse end særskilt produktion af de to energiformer. Ud fra energiøkonomiske hensyn er parterne derfor enige om vigtigheden af at sikre en optimering af de af kraftvarmegruppen beskrevne muligheder for udbygning med decentral kraftvarme.

Den igangværende varmeplanlægning har vist, at der i store dele af landet er ressourcemæssigt grundlag for at basere den fremtidige varmforsyning på indenlandske brændsler, såsom naturgas, halm, træflis, affald og biogas. Parterne er enige om, at decentrale kraftvarmeværker bør baseres på indenlandske brændsler. Parterne er samtidig opmærksomme på, at de

tekniske og økonomiske erfaringer med mindre kraftvarmeværker baseret på indenlandske brændsler er meget begrænsede, navnlig når det drejer sig om kraftvarmeproduktion baseret på halm, træflis m.v.

II

På den angivne baggrund har regeringen og socialdemokratiet indgået nedenstående aftale om den fremtidige eludbygning og om en forstærket indsats på energibesparelsesområdet.

Formålet med aftalen er at fastholde de samfundsmæssige og energiøkonomiske målsætninger i elsektoren og sikre politisk stabilitet omkring den eludbygning, der forestår med henblik på 1990'ernes elforsyning:

1.

Den fremtidige udbygning af elproduktionskapacitet skal dækkes dels af decentrale kraftvarmeværker, dels af nye store kraftværksenheder. I den fremtidige udbygningsplanlægning for elværkerne skal den decentrale kraftvarmeudbygning kædes sammen med den øvrige udbygning.

Elværkerne skal ved gennemførelsen af eludbygningen i samarbejde med de lokale myndigheder og forsyningsselskaberne sikre en optimal udnyttelse af de muligheder for udbygning med decentrale kraftvarmeværker, der er beskrevet i kraftvarmegruppens 1. delrapport.

2.

Indenlandske energikilder, såsom naturgas, halm, træflis, affald og biogas, skal anvendes som brændsel ved den kombinerede produktion af el og varme i decentrale kraftvarmeværker.

3.

Som en første fase i udbygningen med decentrale kraftvarmeværker iværksættes et forsøgs- og demonstrationsprogram. Formålet med programmet er at indhente tekniske og økonomiske erfaringer som grundlag for den videre udbygning.

Programmet skal omfatte decentrale kraftvarmeværker af forskellige størrelser, teknisk indretning og brændselsanvendelse inden for en ramme af 80-100 MW eleffekt, hvoraf størstedelen placeres i ELSAMområdet.

De første værker forudsættes at være i drift inden for de kommende 2-4 år, og således at det sidst etablerede forsøgs- og demonstrationsværk er i drift senest 5 år efter aftalens indgåelse.

4.

Forsøgs- og demonstrationsprogrammets resultater skal vurderes løbende, således at den resterende del af udbygningen med decentrale kraftvarmeværker inden for de nævnte rammer kan gennemføres hurtigst muligt under hensyn til tekniske, samfundsøkonomiske og miljømæssige forhold samt dansk beskæftigelse og produktion. Det skal tilstræbes, at den resterende del af udbygningen gennemføres hurtigst muligt sigtende mod, at udbygningen er gennemført i 1995.

5.

Værdien af el og varme fastsættes til den omkostning, som ville være forbundet med produktion af el i det øvrige elsystem og varme i alternativet til det decentrale anlæg, således at varmeaftagerne betaler en pris, der ikke overstiger den varmepris, som ville følge af en fjernvarmeforsyning med samme brændsel, som anvendes i det pågældende kraftvarmeværk.

Der foretages en økonomisk vurdering for hvert enkelt værk ved at sammenligne "indtægtssiden" (værdien af de to produkter, varme og el) og "udgiftssiden" (anlægs- og driftsudgifter).

Over- eller underskud, der fremkommer, efter at "indtægtssiden" og "udgiftssiden" er sammenholdt, kan enten dækkes af, henholdsvis tilfalde elværkerne, eller der kan lokalt, for enkelte anlæg eller grupper af anlæg, træffes aftale om en deling af såvel overskud som underskud.

Hvis andre end elværkerne etablerer kraftvarmeværker, sker afregningen til elsystemets omkostningsbaserede afregningsprincipper.

6.

Den forestående eludbygning og det teknologiske udviklingsarbejde, som vil være et naturligt led heri, ikke mindst for så vidt angår udbygningen med decentrale kraftvarmeværker baseret på indenlandske brændsler, indeholder betydelige perspektiver for dansk beskæftigelse og produktion. Udbygningen skal derfor tilrettelægges således, at disse perspektiver udnyttes bedst muligt.

7.

Spørgsmålet om en etablering af en elektrisk forbindelse over Storebælt skal fortsat overvejes i forbindelse med elværkernes udbygningsplaner.

8.

Energiministeren forhandler de nærmere retningslinier for gennemførelsen af aftalen med elværkerne.

9.

Det er ikke i forbindelse med aftalen nærmere drøftet, hvilke forholdsregler der i de kommende år skal træffes over for NO_x-emissionen fra kraftværkerne.

10.

Der gennemføres en målrettet indsats med det formål at skabe forståelse for behovet for fastholdelse af energibesparelsesmålsætningen. Dette gælder ikke mindst for så vidt angår den del af energiforbruget, der er fritaget for energif afgifter.

Energispareudvalget fastlægger en handlingsplan for den øgede indsats på energibesparelsesområdet. Udvalget skal sikres den nødvendige baggrund for dette arbejde.

Energiministeren iværksætter under energiforskningsprogrammet et forskningsprojekt, der inden for et lokalt afgrænset område skal belyse de tekniske, økonomiske og administrative muligheder for gennemførelse af mere vidtgående besparelser i elforbruget.

Energiministeren forhandler med energispareudvalget og de berørte organisationer om gennemførelsen heraf.